

Zoektocht

Basisboek geschiedenis sociaal werk in Nederland

Amsterdam: Uitgeverij SWP.

Maarten van der Linde

ISBN: 978 90 6665 879 0

288 pagina's. € 24.90.

Het sociaal werk zoals het vorm en inhoud gekregen heeft in Nederland komt niet uit het ijle (niet uit de lucht vallen, red). Het is het resultaat van een hele evolutie waarin het stilaan zijn weg gevonden heeft. Wat niet werkte of niet haalbaar was viel weg. Wat kwalitatief beter werkte en kwantitatief meer haalbaar was bleef en groeide uit tot wat het nu is.

Het basisboek laat deze voorgeschiedenis zien, waar het sociaal werk vandaan komt. Het laat ook een glimp vooruitzien van haar toekomst. Wat beter wel of niet, hoe het beter wel of niet kan met het sociaal werk. De getekende historische lijnen dragen hier toe bij.

De auteur laat zien dat het geschiedenisverhaal van het sociaal werk in Nederland begint bij de vroege christenen die in kloosters aan de wieg stonden van de armenzorg. Later begonnen humanitaire pioniers achtereenvolgens met volkshuizen, reclassering, maatschappelijke opvang, wijkverpleging, kinderscherming, zorg voor mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking, vrouwenhulpverlening en creatieve therapie.

Dit alles werd gedragen door essentiële waarden als humaniteit, solidariteit en sociale rechtvaardigheid. Vroegere generaties bouwden de professionele handelings- en interpretatiekaders op waarop de huidige generatie sociaal werkers kan voortbouwen. Hoe evident waarden en kaders ook zijn, toch vragen ze een voortdurende aandacht zodat hun actuele betekenis en houvast niet verloren zouden gaan. Op die manier werd gekomen tot de actuele invulling van het sociaal werk: het ondersteunen van mensen zodat ze tot hun recht kunnen komen.

De auteur beschrijft hoe doelgroepen veranderden, hoe problemen veranderden, hoe methodes en visies veranderden, of soms onder een andere vorm terugkwamen. Zoals het verdwijnen van een paternalistische opstelling die niet zo lang geleden terug opdook als bemoeizorg en outreachende hulpverlening.

Wie professional of student is in het brede terrein van het sociaal werk kan hier zijn gading vinden en ontdekken hoe de werksoorten zijn ontstaan en tot ontwikkeling zijn gekomen. Niet alleen kan dit via de tekst maar ook via de talrijk opgenomen afbeeldingen.

De beschreven en toegelichte sociaalwerkhistoriek geplaatst binnen de bredere context van de tijd en samenleving van toen, kan alzo helpen te weten wie je bent als sociaal werker, je persoonlijke identiteit te vinden. Het kan ook helpen je te situeren, wat je niet te loochenen inbreng en plaats is, je sociale identiteit te onderkennen die je relateert. Maar tegelijk ook door zijn historische dimensie je kan helpen te relativiseren. Doorheen het werk blijkt dat dit vinden van een eigen identiteit een voortdurende zoektocht was en is.